

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

AVEDØRE OG HVIDOVRE

Forstads museet/Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

35 årgang - Nr. 4 - 2017

Indhold

Formanden har ordet	Side 3
Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge – Af Jens Frederik Jørgensen	Side 4
Gode Minder – Af Lars Bo Henriksen	Side 12
”Hyggeeftermiddage i Rytterskolen” - Af Jens Frederik Jørgensen	Side 13
Irma i Hvidovre – Af Gitte Jakobsen.....	Side 14
Rundvisning Hvidovrevej fra Brostykkevej til Menelaos Boulevard – Af Gitte Jakobsen	Side 18
DAB 75 år med almene boliger – Af Peter Vedsted Olesen	Side 22
Maleri fra Lejerbo set fra Spurvehøjvej	Side 24
Årets gang i Hvidovre – 1992 – Af Ole Asbjørn Petersen	Side 26
En lille historie udsprunget af byvandringen d. 13. sept - Af Ove Hurup-Christiansen	Side 32
Studiekreds om lokalhistoriske kilder – Af Jens Frederik Jørgensen	Side 34
Hundevæddeløb og måske speedway på Hvidovre Stadion – Af Jens Frederik Jørgensen	Side 35
Mangfoldighed – Af Jens Frederik Jørgensen	Side 36
På tur i Brøndbyøster under svenskernes hærgen i byen i 1600 tallet – Af Anders Aalund	Side 39
En iværksætter fra filmens verden – Af Annelise Wildenradt.....	Side 42
Arrangementsoversigt	Side 44
Bagsiden – Husk julemarkedet i Avedørelejren	Side 48

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

email: jensfrj@gmail.com

Tlf.: Se bestyrelseslisten på næstsidste side i bladet
eller www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Forstadsmuseet	Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre Tlf. 36490030 E-mail: forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk www.forstadsmuseet.dk
Redaktion:	Jørgen Snedled, Anja Olsen (ansvh.) E-mail: hlsredaktionen@gmail.com
Tryk:	Hvidovre RådhusTrykkeri. Trykt i 600 eksemplarer
Forsidebillede:	Irma Strandmarksvej 23 (ca. 1960) - Foto: Forstadsmuseet Strandmarksvej 23 - oktober 2017 - Foto: Jørgen Snedled
Næste blad udkommer:	Uddeling fra uge 6 - 2018 - deadline 11.01 2018

Formanden har ordet

Af: Jens Frederik Jørgensen

I september kunne Rytterskolen igen tages i brug efter en stor og tiltrængt renovering. Håndværkerne skal have ros for det flotte arbejde, de har udført i den frede bygning. Hvidovre Lokalhistoriske Selskab har taget lokalerne i brug igen til medlemsmøder og bestyrelsesmøde samt til kontor.

Som led i budgettet for 2018 vedtog et flertal i kommunalbestyrelsen, at der skal spares 250.000 kr. på Forstadsmuseets budget. HLS tilkendegav i den forbindelse, at vi fandt det stærk bekymrende at gennemføre besparelsen, inden spørgsmålet om museets statsanerkendelse var afklaret, og forhandlinger med Brøndby Kommune om fordelingen af museets driftsudgifter endnu ikke var afsluttet. Besparelsen kunne tolkes som om Hvidovre Kommune ikke bakker museet op i det enestående arbejde, museet gør for at formidle lokalhistorien til alle aldersgrupper og alle dele af de to kommuner.

I løbet af vinteren "søsætter" vi to nye initiativer.

Vi inviterer til "Hyggeeftermiddag i Rytterskolen", hvor medlemmerne kan fortælle deres lokalhistorie for hinanden over en kop kaffe (se side 13 & 44)

Vi gennemfører også 3 møder, hvor der orienteres om "Lokalhistoriske kilder". Hvor kan man dykke ned, hvis man vil gå på opdagelse i lokalhistorien (se side 34)

Vi bliver af og til spurgt, hvorfor vi ikke er på Facebook. Hvis vi skulle være aktive, ville det kræve meget tid af os, da vi hele tiden skulle gå ind og svare, gå ind og lægge billeder mv. ud på siden. Det rækker kræfterne ikke til. Vi henviser til "Hvidovre i gamle dage", hvor mange af vores medlemmer er aktive brugere. Og det er godt.

Så er tiden inde til at ønske alle medlemmer en glædelig jul og et godt nytår. Mange tak for opbakningen til selskabet i det forløbne år.

Adresseændringer:

Vi oplever af og til, at vores omdelere ikke kan få afleveret medlemsbladet, da medlemmet er flyttet.

Vi beder derfor om, at adresseændringer sendes til vores kasserer:

Frank Gudmann: hlskasserer@gmail.com

Tlf.: 2536 5481

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

Der er meget regnvejr i Søren Ulrik Thomsens digte.

Den tone havde naturen også slået an lørdag den 9.9.2017. Det var en grå, trist og regnfuld eftermiddag, da Hvidovre Lokalhistoriske Selskab i samarbejde med HvidovreBibliotekerne havde inviteret Søren Ulrik Thomsen til Risbjerggård i anledning af Strungefestivalen, som i år var en del af Vestegnens Kulturuge.

Søren Ulrik Thomsen
Foto Claus Rosenblad

Hovedemnerne var Søren Ulrik Thomsens kendskab til Hvidovre og hans venskab med Michael Strunge.

Søren Ulrik Thomsen har skrevet 3 digte, der tager udgangspunkt i Hvidovre. Hvorfor det var det spørgsmål, vi i Hvidovre Lokalhistoriske Selskab havde stillet os selv. Hvad er Søren Ulrik Thomsens forbindelse og kendskab til Hvidovre? Det ville være interessant at blive klogere på.

Når en udenbys iagttager skriver om Hvidovre, er det et bidrag til en fortælling om livet i Hvidovre, indtryk af livet i Hvidovre og bliver dermed en del af Hvidovres lokalhistorie og "image".

Søren Ulrik Thomsen har boet i Hvidovre. Det var nyt at høre.

"Fra jeg var 2 år, og til jeg var 6 år, boede jeg og min familie på Arnold Nielsens Boulevard (nr.39) og Spurvehøjvej (nr.15). Det ligger dybt i mig, noget drømmeagtigt. Jeg kan

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

*virkelig huske de røde karréer
og altanerne. Det er noget, der
dukker intenst op i mine
drømme. (se side 10)*

*Så gik der mange år, og jeg
var ikke i Hvidovre igen, før
jeg i 1981 havde lært Michael
Strunge at kende.*

*Der er mange lag i mit kend-
skab til Hvidovre. Det er ble-*

*vet et sindsbillede. Der er pati-
na her – det er en meget posi-
tiv værdi”.*

*I ”NYE DIGTE” fra 1987 er der
et digt med titlen ”Når lygter-
ne slukkes på Hvidovrevej”.
Digtet er bygget over sangen
”Når lygterne tændes på gade
og vej”, eller som sangen hed-
der i originaludgave, ”Red sails
in the sunset”.*

***Når lygterne slukkes på Hvidovrevej,
når gæssene trækker og dæmringen ånder
så skal du ikke fortælle mere
om hvad livet er og hvad det ikke er
om hvem der er døde og hvad vi skal gøre
så skal det regne
så skal jeg sidde
 helt for mig selv
fordybet i brevene der forsvandt i posten i nat,
i vækkeuret der ringer på et tidspunkt det selv har fundet på
i mørket der eksploderer i villahaverne
 når rosen, liljen, nelliken
lukkes: Om hver sin hemmelighed.***

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

I et andet digt "Novemberdage" fra "RYSTET SPEJL", 2011 beskrives Hvidovre udpræget trist.

*I Hvidovre, på novemberdage
i visse alt for store vejkryds
når bus 200 S
gennem det nedfaldne løv og de smattede gratisaviser
glider forbi tandteknikerne og thaibordellerne
fjernlagrene og hundefrisørerne
på vej mod de små gamle højhuse,
hvor alle de vi kendte og elskede
og som nu er døde
kører op og ned med de rustne elevatorer
med en søvnig pære blinkende i loftet,
da ved man, at der findes steder
hvortil fortvivlelsen flygter
fordi den selv er fortvivlet
over at findes*

Efter oplæsning af dette digt, sagde Søren Ulrik Thomsen, at digtet var bestilt af Hvidovre Turistkontor. En bemærkning der fremkaldte smil og latter.

I et 3. digt – også fra "RYSTET SPEJL", 2011 - er inspirationen måske hentet lidt fra Hvidovre og handler lidt om Michael Strunge, og at han døde så tidligt.

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

***Fordi du forsvandt
mens festen var på sit højeste
gik du glip af de dybeste kys i de mørkeste kroge
men slap for at falde i søvn
med kæben fuld af guldtænder
og træthedens hvide suppe kogende i kraniet.
Og for at vågne i et iskoldt S-tog
der oplyst som en operationsstue
skramler gennem forstæderne
med en ølflaske rullende frem og tilbage på gulvet.***

Søren Ulrik Thomsen tror, at det var vanskeligt for Michael Strunge at tænke på, at han skulle gå hen og blive tyk og gråhåret og knap så "funky".

Søren Ulrik Thomsen fortalte, at han mødte Michael Strunge og den anden digter fra Hvidovre – F. P. Jac – inde hos Poul Borum i Havnegade. Borum havde inviteret de unge digtere, som havde debuteret i hans lyriktidsskrift "HVEDEKORN". Michael Strunge og F. P. Jac havde de-

buteret i 1977/78. Søren Ulrik Thomsen debuterede i 1981.

"En ny generation af digtere har som oftest noget at være fælles om og noget at være imod. Det er altid det, der går lige forud, man reagerer imod, og vi var trætte af, at mange af 70er-kunstnerne på grund af deres politiske synspunkter havde trukket poesien i en alt for hverdagsagtig og prosaisk retning. Men sjovt nok går bedsteforældregenerationen så tit hen og bliver

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

forbilleder, for vores vedkommende f.eks. en 40-er digter som Ole Sarvig. Alle unge mennesker føler, at de er kommet for sent til verden. Det store skete lige før, de var der. F.eks. var unge fra 1950erne kede af, at de ikke havde været frihedskæmpere under 2. Verdenskrig, ligesom vi var gået glip af ungdomsoprøret i hippietiden.

Poesien kan noget særligt. Den kan tænke og sanse på samme tid. Der er musik, klang, sanselighed og billeder, man kan sanse, men samtidig kan poesien tænke, fordi ord jo betyder noget. Det er det vigtige for mig. Det var derfor jeg begyndte at skrive.

God kunst kan bedømmes ud fra 2 kriterier. Fungerer det? Og er det nødvendigt? Begge dele skal være til stede.

Strunges og Jacobs opvækst var langt fra den dannede middelklasse, og de er begge et bevis på, at kunstnerisk talent ikke er nedarvet socialt, men at det

er noget, der slår fuldstændig tilfældigt igennem. Og så kom de begge endda fra ”de forgrædte forstæder”, som Jokum Rohde kalder Vestegnen. De havde begge et stof, der trængte sig på. De havde virkelig grund til at udtrykke sig.

Jeg besøgte en enkelt gang Michael Strunge i Bytoften og tit i København. Ofte læste vi digte op sammen ved offentlige arrangementer. Der var mange af de samme ting, vi ville og ønskede skulle ske i litteraturen, selv om der også var temperamentsforskel på os.

Søren Ulrik Thomsen ser Hvidovre for sig for 40 år siden:

”Små selvbyggerhuse og lys og luft mellem de sociale boligblokke. Hvidovre var både historisk og geografisk den første forstad med hvad, det indebar af drømme om en lille sort Folkevogn, TV-apparat og i det hele taget et bedre liv end det, der blev levet på Vesterbro, som Hvidovre må være en udflytning fra og af den arbej-

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

derklassekultur, som forstaden stadig bærer umiskendeligt præg af”.

Det var det stille og kedelige gode forstadsliv, som både Michael Strunge og F. P. Jac gik op imod i deres liv og digtning.

Søren Ulrik Thomsen havde flere oplevelser med Michael Strunge, som han delte med tilhørerne.

En dag, dengang Michael Strunge boede i den lille lejlighed i Bytoften sammen med sin første kone, ringede han til Søren Ulrik Thomsen og sagde: *Jeg står her og ryger en cigaret og står og ser over på Hvidovrevejens Ligkistemagasin.”*

Michael Strunge blev også kaldt ”Michael Highstrong”, fordi han var meget anspændt. *”Jeg kunne godt lide at få ham til at grine, så han et kort øjeblik kunne slappe af. Hvis man læser hans digte, så er der meget om seksuel frigørelse, men i virkeligheden var Michael*

Strunge meget jomfrunalsk. Han syntes, at jeg var meget vulgær. Jeg kunne godt lide at fortælle ham sjofle vittigheder, så han var nødt til at grine. Så sagde han til mig: ”Du må ikke råbe samkvemsord efter pigerne, Søren”. Det var meget sødt.”

En sidste ting om Søren Ulrik Thomsen og Hvidovre skal også med. Søren Ulrik Thomsen cyklede i 3 år rundt i København og fotograferede sammen med Jokum Rohde alt det, de godt kunne lide. Det kom der en bog ud af: ”København con amore.”

Her er Hvidovre også med, idet noget af det, der blev fotograferet, var Hvidovrevejens PARTYSLAGTER. *”Jeg ser for mig en gyserfilm. Man holder party, og hvad sker der så!”*

Søren Ulrik Thomsen er evig taknemmelig over for Michael Strunge, fordi han lavede en kæmpemæssig, meget inspire-

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

ret anmeldelse af Søren Ulrik Thomsens første bog, CITYSLANG i lyriktidsskriftet "SIDEGADEN". Dermed blev Søren Ulrik Thomsen på smukkeste vis indlemmet i den generation af digtere, som Michael Strunge var en del af.

For de 50 tilhørere var det en både indholdsrig og minderig

eftermiddag i selskab med Søren Ulrik Thomsen. Vi blev klogere på Hvidovre såvel som på Michael Strunge og F. P. Jac ud fra det, Søren Ulrik Thomsen satte ord og perspektiv på.

Søren Ulrik Thomsen selv var rigtig glad for at have fået invitationen.

*Arnold Nielsens Boulevard 39
set fra havesiden*

*Spurvehøjvej 15
set fra gaden*

Søren Ulrik Thomsen taler om de røde blokke og altanerne.

Foto: Jens Frederik Jørgensen

Søren Ulrik Thomsen, Hvidovre og Strunge

Af Jens Frederik Jørgensen

Søren Ulrik Thomsen er født i 1956.

**Han debuterede i 1981 med digtsamlingen
CITYSLANG. I 2011 udkom digtsamlingen
RYSTET SPEJL.**

**I 2016 udkom essaysamlingen
EN HÅRNÅL KLEMT INDE BAG PANELET.**

**Søren Ulrik Thomsen blev i 1995 medlem
af Det Danske Akademi.**

Kilde: www.gyldendal.dk

**En dokumentarfilm om
Michael Strunges liv og univers**

– ”Væbnet med ord og vinger” -

får premiere i 11. januar 2018.

Gode minder

Af Lars Bo Henriksen

Lågerne her på billedet kan ses, når man kører på Idrætsvej ved Stadion.

De ser lidt undselige ud og har sikkert ikke været åbne i mange år. Men det er rigtig godt, at de nu får omtale, for de rummer rigtig mange gode minder for en person som mig, der i 1949 på cykel kørte gennem en åben låge ind til Hvidovre Kommunes Stadion for at blive medlem af HIF.

Det er ikke helt sikkert, at det lige er de samme låger, som vi ser på billedet, der var dengang. Men selve indgangen til Hvidovre Stadion op mod klubhuset var helt sikkert her. Længere ovre på anlægget lå endnu en bygning, hvor man kunne klæde om.

Lågen på Idrætsvej - Foto: Lars Bo Henriksen

Jeg har læst i HIFs 25 års jubilæumsbog, at klubbens nye baner blev taget i brug i 1938.

Der var, da jeg blev medlem, 2 fodboldbaner, men vist ikke som nu en bane ved Hvidovrevej.

Indgangen var ikke til Idrætsvej, som vejen nu hedder, men til Høgevej, som vejen endnu hed dengang i 1949, da jeg kørte ind gennem lågen.

Opvisningsbanen var den ud mod Høgevej, og her spillede det fodboldhold, som i 1949 var rykket op i danmarksturneringens 3. division. Det var spillere, som jeg så op til, og en del af dem kom jeg senere til at få glæde af som trænere, ledere og bestyrelsesmedlemmer.

Der var inden for indgangen nedgravede cementklodser til cykelhjule, men så vidt jeg husker, skulle biler vist i 1949 parkeres på vejene uden for Stadion.

I 1954 byggede kommunen et nyt klubhus, og indgangen til Stadion fik fremover adressen Hvidovrevej 311.

"Hyggeeftermiddage i Rytterskolen"

Af Jens Frederik Jørgensen

Hyggeeftermiddag i Rytterskolen - Foto Bente Hurup

Bestyrelsen har besluttet at gennemføre en ide, som er kommet fra et par af vores medlemmer. Forslaget går ud på at holde Rytterskolen åben et par timer en dag om måneden, foreløbig i januar, februar og marts 2018, således at interesserede kan komme og over en kop kaffe og et par småkager snakke med hinanden om deres erindringer fra livet i Hvidovre/Avedøre. Der er ingen foredragsholder. Gæsterne fortæller hinanden om de spændende begivenheder, de har oplevet. I kan måske komme med fotos og andet materiale, og så kan snakken tage sin begyndelse der, og der kan komme svar på, hvem og hvornår var det nu, det var.

Hyggeeftermiddagene finder sted:

Mandag den 22. januar 2018

kl. 13.30 -15.30

Onsdag den 28. februar 2018

kl. 13.30 -15.30

Torsdag den 15. marts 2018

kl. 13.30 -15.30.

Vi har valgt forskellige ugedage, da mange har faste aftaler på faste ugedage.

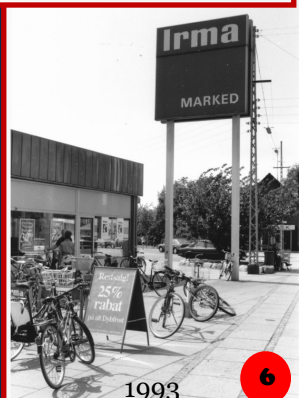
Vi håber at se mange på Rytterskolen, og at initiativet bliver en succes

Irma i Hvidovre

Af Gitte Jakobsen

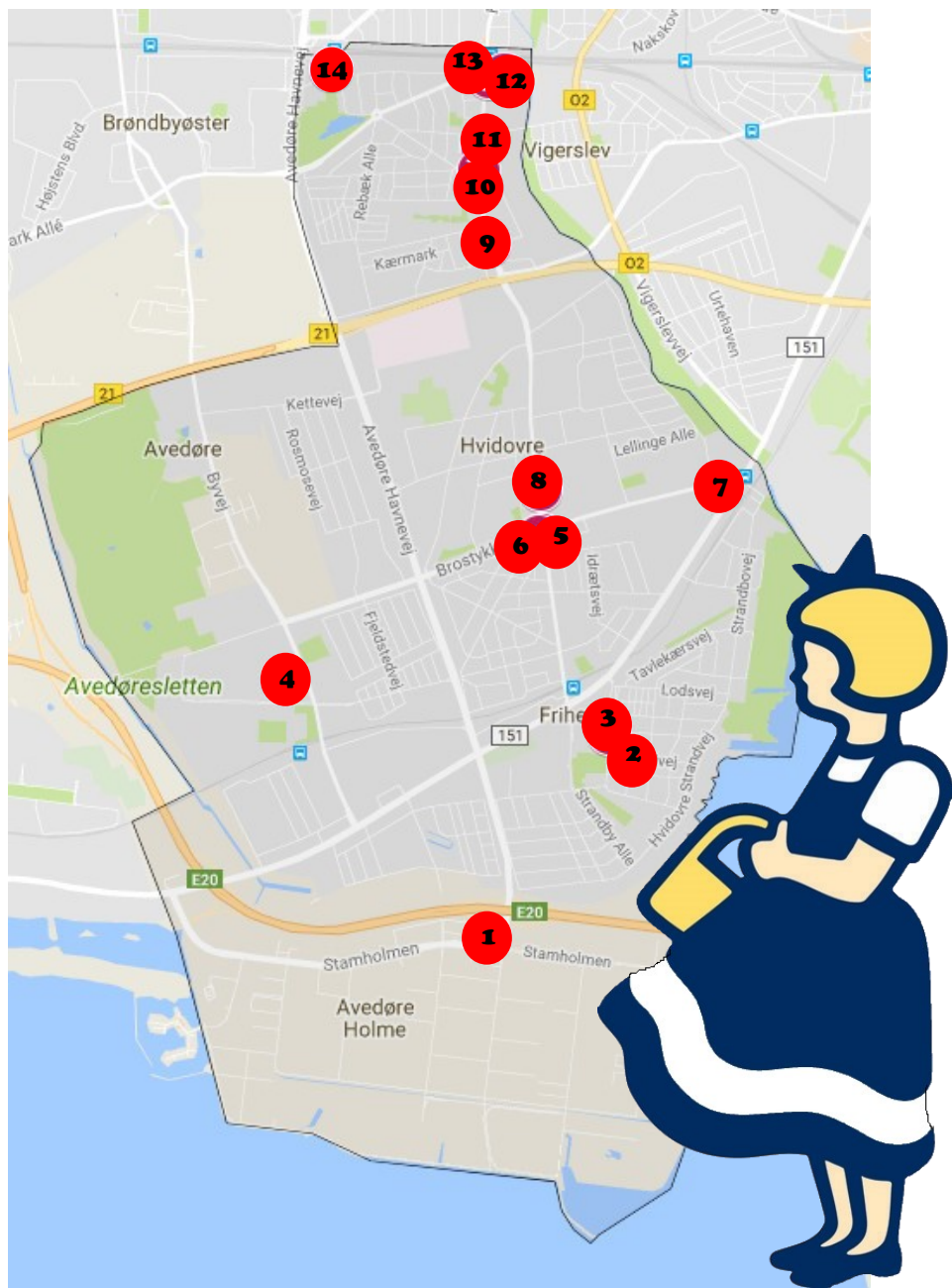
5 7 10 11 12 14

Har du de manglende billeder, vil vi meget gerne modtage disse –TAK

Irma i Hvidovre

Af Gitte Jakobsen

Irma i Hvidovre

Af Gitte Jakobsen

Engang var der adskillige Irmabutikker i Hvidovre.

En af de første lå på Hvidovrevej 170, hvor der nu er en kiosk. Når jeg skulle købe ind for min mor, foregik det i denne lille butik. Butikken åbnede i oktober 1954 og var Irma til 1972.

Strandmarksvej 23 fra 1954 blev indrettet i butiksområdet på Strandmarksvej med et butiksvindue og en trappe op. En lille betjent butik, som delte butiksfacade med adskillige andre små handlende.

Hvidovrevej 338 fra 13. december 1957 lå med facaden og Irmaskilt ud mod Hvidovrevej og senere blev der bygget ti, så butikken kom til at have indgang på Brostykkevej. Der skulle lige rives et hus ned på Ketilstorps Alle 1 og 5. Butikken blev ændret til en Super-brugs i maj 1993.

Hvidovrevej 134. A var først en Kroneforretning, der handlede med margarine og kaffe. Der

var 23 butikker rundt om i København, som senere blev overtaget af IRMA a/s, som jo solgte nogle af de samme ting som Kronen.

Irma, Rebæk Søpark var meget moderne på det tidspunkt, og der var et cafeteria tilknyttet butikken.

Butikkerne kan følges på Kraks vejviser, hvor butikkernes telefonnumre er listet op, og på det digitale Weblager, hvor der også er flotte arkitekttegninger af butikkerne.

En periode i Hvidovre, der sluttede, da Irma blev opkøbt af Brugsen.

Ifølge Irma a/s var der følgende Irma'er i Hvidovre. Listen er tilføjet egne erindringer

HUSK
at meddele flytning til:
Kasserer Frank Gudmann
hlkasserer@gmail.com
Tlf.: 2536 5481

Irma i Hvidovre

Af Gitte Jakobsen

Hvidovrevej 59

Hvidovre Stationscenter

Hvidovrevej 89 (1957-1993)

Hvidovrevej 134.A

Hvidovrevej 170 (1954-1986)

Hvidovrevej 259 (1955-1976)

Hvidovrevej 338 (1957-1976)

Strandmarksvej 23 (1954-1984)

Strandmarksvej 27 (1984-1990)

Avedøre Stationscenter (1977-1993)

Rebæk Søpark (1965- 1993)

Ketilstorp Alle 1-5 (1976-1993)

Stamholmen Center Syd (1988-1993)

Gl. Køgelandevej 236

hvidovre@home.dk

Ejendomsmægler M.D.E. Cand. jur.

MAX MARDORF

Hvidovrevej 406 • 2650 Hvidovre

Telefon 36 77 18 28

(Overfor Hvidovre Sportsstadion)

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

**FÅ EN GRATIS
SALGSVURDERING**

Det er os, der er kendt for det hurtige og effektive salg

Rundvisning Hvidovrevej fra Brostykkevej til Menelaos Boulevard

Af Gitte Jakobsen

Rundvisningen var planlagt til torsdag d. 3. august, men blev i sidste øjeblik aflyst, da et større uvejr nærmede sig og godt det samme, for en halv time efter forventet start stod regnen ned i tove.

Tirsdag den 8. august mødte ca. 25 op til rundvisningen, som startede ved hjørnet af Brostykkevej og Hvidovrevej ved BankNordik og som blev ledet af Anders Aalund fra Forstadsmuseet og Jens Frederik

Jørgensen fra Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

På pladsen foran banken står en flot skulptur fra 1979 lavet af italiensk Montorfano granit og udført af kunstneren Eva Sørensen.

Brostykkevej var tidligere delt op i Grønnevej, Gammelgårdsvej, Hvidebo Alle og Krogholtsbjergs Allé, og en af Hvidovre længste (ca. 3 km) og ældste veje (ses på kort fra udskiftningen i 1779). Hvidovre-

Købmand Søndergaard—Foto: Forstadsmuseet

Rundvisning Hvidovrevej

Af Gitte Jakobsen

vej, der tidligere hed Mellem-digsvej på stykket mellem Risbjerg Kirke og Køgevej er 4,85 km, hvoraf en lille kilometer ligger i Rødovre Kommune.

Hvor BankNordik nu ligger, var der tidligere mange forretninger. De lå i en hjørneejendom hævet lidt over terræn.

Bygningen rummede Spækhøker, Købmand, Chokoladeforretning og Handelsbanken. På det modsatte hjørne (mod nord) lå Mørcks bageri og en Esso-tank.

Overfor (mod vest) i en nyere bygning var der tidligere Irma, Wandorfs herremagasin, Varling Foto, Etly, der handlede

med parfumeri og tasker, og en slikforretning.

Sidste hjørne har tidligere rummet en tømmerhandel, der senere blev til Frihedens Tømmerhandel, kvindehus og MCKlubben FUM (kaldet MC Røvtur). FUM står for Foreningen af Unge Motorcykelinteresserede.

Turen gik videre mod stadion forbi tidligere Gravesens Isenkram (fra 1935), og huset hvor både læge Borring og tandlægerne Haastrup holdt til.

Der var historien om modstandsmanden Otto From Petersen, der besøgte kone og datter på dennes fødselsdag

Her lå oprindelig Emil Larsen—Foto Jørgen Snedled

Rundvisning Hvidovrevej

Af Gitte Jakobsen

under krigen. Da han hørte Gestapo ringe på døren, forsøgte han at flygte ned ad nedløbsrøret og blev skudt.

Overfor lå tidligere Damernes Magasin, som nu huser Salon Delux og pizzeriaet Mama Olga, som har ligget på samme

stikken med kaffemøllerne i vinduet blev startet af Marie Søndergaard.

Tilbage på den anden side af Hvidovrevej ligger det flotte hus, Svendebjerghus, med blå altaner, som blev opført i 1950 til Hvidovrebo. Oprindeligt var

"Cykel-Sørensen" - Foto: Henrik Kiegstad fra Facebook (Hvidovre i Gamle dage)

adresse i over 25 år.

Ved siden af lå cykelhandler Sørensens butik med både cykler og legetøj.

Købmand Søndergaards forretning lå på hjørnet af Antvorskovvej og Hvidovrevej. Bu-

altanerne gullige (jordfarve) med inspiration fra farverne på Thorvaldsens museum. Arkitekterne blev tildelt Bissens legat.

Hjørnet af Svendebjergvej og Hvidovrevej, hvor børneinsti-

Rundvisning Hvidovrevej

Af Gitte Jakobsen

tutionen Willer ligger, var oprindeligt tiltænkt til kirkebyggeri, men bl.a. mormonerne takkede nej.

Johnnys Bodega har ligget der siden 1972, først ejet af Johnny Toft Sørensen, barnebarn af borgmester Toft Sørensen. Huset ved siden af fra 1939 har huset mejeri, bilforhandler og renseri.

Hvidovre Avis, som fylder 2 matrikler, blev omtalt som familieejet siden 1925 af familien Madsen.

Bedemandforretningen var

tidligere Emil Larsens forretning, hvor han solgte NSU og AUDI, havde 10 ansatte i 1976, og hvor fru Emil Larsen kunne alle numrene på reservedelene. Vandtårnet blev indviet i 1937, og de første fodboldbaner på Stadion blev anlagt i 1936-37.

En kort tur ned ad Hvidovrevej, men med mange interessante oplysninger, flot og velforberedt fortalt af Anders Aalund og Jens Frederik Jørgensen. Vi blev klogere på Hvidovre.

Forretningsoverdragelse

For at kunne betjene mine ærede Kunder i Radiobranchen paa bedste Maade, har jeg overdraget Afdelingen for Cykler samt mekanisk Værksted til **Hr. Mekaniker S. Sørensen**, og beder jeg Publikum overføre den mig viste Tillid paa Hr. Sørensen. — Radioforretningen og Hvidovre Ladestation fortsættes uforandret af mig. Ærb. G. Lauridsen.

Ærb. G. Lauridsen.

Under Henvisning til ovenstaaende, tillader jeg mig at anbefale mit Værksted og min Forretning til det ærede Publikum. —

Alle Reparationer af Automobiles, Motorcykler, stationære og elektriske Motorer samt Cykler udføres under Fagmandens Garanti 12 Aars Erfaring fra Hans Lystrups Værksteder. — Med det tilstundende Foraar for Øje, vil Forretningen være forsynet med et stort Udvalg i prima Cykler, der sælges til smaa Priser. Ratebetaling indrømmes. Ærb. Mekaniker S. Sørensen,

Mellemdigsvej 152

DAB 75 år med almene boliger

Af Peter Vedsted Olesen

Jubilæumsskrift udgivet af DAB 2017

”DAB fylder 75 år. Og det har været 75 gode år” Sådan indleder Henrik Berg, formand for DAB’s bestyrelse, sit forord til jubilæumsskriftet. Denne flotte udmelding nuanceres så, som man læser sig frem i den grundige, historiske gennemgang, som sociolog og boligforsker Hans Kristensen står for – det er gået op og ned i de 75 år. Ligesom det er gået op og ned med det omgivende samfund.

Det historiske tilbageblik tager sit udgangspunkt i tiden omkring år 1900. Danmark som landbrugsland er under forandring. Vandringen fra land til by er massiv. Boligmanglen er ligeså massiv. Den voksende arbejderklasse bor i små 2 værelses lejligheder. Privat opførte lejekarserner. På den baggrund opstår ideen om almennyttige boligselskaber. I slutningen af 1930’erne kommer en ny boliglovgivning, som gør det lettere at danne almennyttige boligforeninger. Bolignøden reduceres, men tager til igen, fordi boligbyggeriet går i stå under 2. verdenskrig.

Historien om DAB er historien om dansk boligpolitik og den udvikling, som boligbyggeriet har været igennem de sidste 75 år. Derfor er det også historien om en forstadskommune som Hvid-

ovre.

”DAB blev stiftet i 1942 med sigte på at bygge sociale boliger og parcel- og rækkehuse. Ambitionen var at bygge bedre – især større – boliger end de hidtidige almennyttige boliger. Trods mangel på materialer kom DAB godt fra start og fik opført nogle af de mest legendariske bebyggelser i den almene boligsektor: Søndergaard Park, Kollektivhuset i Høje Søborg i Gladsaxe, Bredalsparken og Grenhusene i Hvidovre.”

19 tidstypiske byggerier får en kortfattet omtale som illustrationer af den historiske udvikling. I afsnittet, der omhandler besættelse og efterkrigstid (1942-1960), finder man de 2 nævnte Hvidovre-byggerier. Med overskrifterne: Historik, afdelingsbestyrelse og beboerliv- og aktiviteter – plus store og små farvefotografier, fortælles en lille historie i den store historie.

At det samtidig er historien om de 2 boligområder, hvor undertegnede tilbragte sin barndom og tidlig ungdom, tilføjer en ekstra dimension. Tænk engang, jeg voksede op i ”legendariske bebyggelser”. Hermed en stor tak til alle involverede parter.

DAB’s tilknytning til Hvidovre rækker længere end de omtalte boligområder. På det boligpolitiske område har to Hvidovrebor-

DAB 75 år med almene boliger

Af Peter Vedsted Olesen

gere en stærk finger med i spillet. I de mange portrætter af skiftende bestyrelsesformænd optræder to, som startede deres virke i Bredalsparkens/Grenhusenes afdelingsbestyrelse. Børge Jensen, var bestyrelsesformand i DAB fra 2005-2007 og den nuværende formand, Henrik Berg, blev valgt i 2009.

Børge Jensen får prædikatet op-rører. ” De (Ole Kjær og Børge Jensen) var begge meget opsatte på, at beboerne skulle have stør-

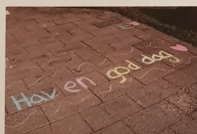
re indflydelse også på DAB's bestyrelse. I forhold til nogle af de ældre bestyrelsesmedlemmer blev de betragtet som ”de unge rebeller”.

Henrik Berg er vokset op i Hvidovre Bo, har boet hele sit voksenliv i Bredalsparken og var i mange år indehaver af Matasbutikken, på hjørnet af Hvidovrevej

DAB

75 år med
almene boliger

og Neergårds Alle og fungerende bestyrelsesformand for DAB. Bogen er flot udstyret, fint illustreret, godt skrevet – især Hans Kristensens historiske overblik er let og indsigtsfuld læsning - og så siger rygtet, at jubilæumsskriftet kan afhentes gratis på DAB's hovedkontor. Det er et fund til prisen.

Maleri fra Lejerbo set fra

Af: Poul Sverrild

”Lejerbo” var blandt Hvidovreborgere i årtier navnet på den store rødstensbebyggelse, der fra de tidlige efterkrigsår frem mod slutningen af 1950’erne rejste sig på vestsiden af Hvidovrevej mellem Kettevejskolen og Høvedstensvej. Den almene boligforening Lejerbo opstod under 2. Verdenskrig og kom til at stå for talrige almene bebyggelser over hele landet. I Hvidovre optræder Lejerbo både som bygherre og administrator, men for indfødte Hvidovreborgere er ”Lejerbo” netop denne tidstypiske blokbebyggelse.

Efterkrigstidens gode almene teglstensbyggerier bliver i disse år berømmet, men det er ikke ofte, man ser dem afbilledet på lærred, som **Ruth Larsen her har gjort det i 1965**. Det er udsigten fra hendes altan på Spurvehøjvej 7-2. tv., som leverer billedet af det dengang nye ’Velfærdsdanmark’.

Spurvehøjvej 7 Hvidovre

Ruth Larsen 1965

Ruth Larsen fortalte selv, at da hun syntes billedet var færdigt, sagde hendes mand Erik Larsen, der var uddannet skiltemaler, at det kunne hun ikke være bekendt. Det var ikke detaljeret nok i forhold til virkeligheden, så han indsatte mange detaljer, deriblandt blomster og gardiner i vinduerne.

Det lidt naivistiske billede viser det moderne boliglandskab med sunde og gode boliger i forstaden, hvorfra de store ungdomsårgange stormede ind på de højere uddannelser fra 1960'-erne og 1970'-erne. De moderne bloklandskaber blev sammen med parcelhuskvartererne afsat for ungdomsoprøret og de efterfølgende samfundsforandringer.

Årets gang i Hvidovre 1992 (set gennem Hvidovre Avis)

Af Ole Ashbjørn Petersen

Januar

Foto:
Jens Frederik
Jørgensen

Børnebogsforfatter Thøger Birkeland har succes med filmen

"Krummerne". Er set med et publikum på over 500.000.

To af de bedste fra Hvidovres divisionshold har valgt at sige stop. Knud Andersen og Lars Bo Henriksen.

Springflod over Hvidovre. Vandet fra Kalve-

boderne stod højt visse stede på Hvidovre Strandvej og fyldte kældre og kloakker.

Kulturrådet fejrer 25 års jubilæum den 29. februar.

Museumsleder Poul Sverrild vandt Svaneke Sportsfiskerforening 1. præmie med en fangst af en havørred på 2 kg.

Februar.

Sort ståhej om festligholdelsen af kommunaldirektør Per Byrge Sørensens 50 års fødselsdag i kommunalt regi. Beløb 50.000 kr.

Årets 4. røveri i Hvidovre. Jyske Bank, Hvidovrevej 87A, blev udsat for et hurtigt bankrøveri torsdag den 20. februar. Udbyttet blev 39.700 kr.

Kraftig forbedring af S-togsbetjeningen på Friheden og Avedøre Station fra den 31. maj. Afgang begge veje hver 10. minut i dagtimerne på hverdage.

Skoleinspektør på Enghøjsskolen, Kirsten Schalburg, kritiserer skarpt, at Enghøjsskolen i hendes øjne er ved at blive til en ghettoskole.

Frihedens Butikscenter fejrer 25 års jubilæumsfest fra torsdag den 27. februar.

Marts.

Nyt Hvidovre-skilt. Der opsættes 14 nye blå skilte, der skal pryde indfaldsvejene til Hvidovre. Lodrette bogstaver med

Årets gang i Hvidovre 1992

Af Ole Ashbjørn Petersen

bynavn på den ene side og en vinkende hånd og på gensyn på den anden side.

Byrådsmedlem, Herluf Rasmussen, bliver næstformand i det nystiftede parti "Dansk Centerparti".

Per Kaalund vælges som Hvidovrekredsens nye folketingskandidat efter Ivar Nørgaard.

Flere strenge at spille på. Den kendte violinist Kim Sjøgren har meldt sig ind i Hvidovre Petanque Klub.

April.

Den kendte skuespiller og vise-sanger, Frits Helmuth, gæster den 23.april Hvidovre Medborgersal. Han fejrer 40 års skuespillejubilæum den 11.maj.

Helena Blach delte en 5. plads ved verdensmesterskaberne i curling.

Færre bruger privatskole. Hvidovre må ansætte nye lærere. Elevtallet var budgetteret til 4.170, men der var 4.306.

Kraftig protest mod ny Falckstation. Over 100 har skrevet under på en protest. Husene vil falde i værdi, og man vil kræve erstatning af Hvidovre kommune.

Maj.

De første borgercykler i Stationsbyen klar til brug. Projektet er det første af sin art i Danmark. 2 førtidspensionister og 7 drenge fra Stationsbyen har gjort cyklerne klar. Der søges om penge fra fonde, så målet mellem 50-70 cykler kan nås.

2 kendte sportsfolk vender tilbage til Hvidovre. Torben Schultz valgte Hvidovre Ishockey Club frem for Herning, og Per Steffensen vendte tilbage til HIF fra OB.

Stor interesse for det kommende egnsspil "Rak, rødder og reformister". Over 100 borgere var mødt frem i Medborgersalen for at tilbyde assistance til forestillingerne, der skal finde sted i starten af 1993.

Det Blå Rocktog gæstede Hvidovre den 21. maj, og flere hundrede fik musikalske oplevelser fra 11 bands. Rock, rap, soul, blues og hip hop. De fremmødte var tilfredse, men 25 naboer klagede **over** det høje støjniveau.

Juni.

Klart nej i Hvidovre. 61,1 procent af Hvidovres borgere sag-

Årets gang i Hvidovre 1992

Af Ole Asbjørn Petersen

de nej til EF-unionen ved folkeafstemningen.

Moderne tider. Alle byrådets medlemmer er blevet forsynet med PC'er og printere.

Som led i det kommunale projekt "Et kønnere Hvidovre" op-sættes 3 emaljebilleder af billedkunstnerne Erik Hagens og Ursula Munch-Petersen på broerne ved Hvidovre Station.

Byrådet siger nej til et Avedøreværk 2.

Kaj Lauritsen går efter 18 år som skoleinspektør ved Avedøre Skole på pension ved skoleårets afslutning.

Juli

Hvidovre kommune fyrer 8 lærere i musikskolen herunder orkesterleder Ulf Nordlund.

Et værdigt minde om Hvidovre Rutebiler. Kim Thinggaard er forfatteren til en ny bog om Hvidovre Rutebiler. Bogen præsenteres på Rytterskolen.

Viceskoleinspektør ved Dansborgskolen, Jens Mølbak, skrev sammen med Thøger Birkeland erindringsbogen "Bette Nielsens krig". Jens Mølbak beskriver livet i Skagen i 30'erne og 40'erne, hvor han voksede under trange vilkår.

August

Sådan stemte vi i Hvidovre										
Valgsted:	Hv. Nord	Hv. Midt	Avedøre	Hv. Syd	Ialt 1992	% 1992	Ialt 1986	% 1986	+ / - i pct.	
JA	2.666	2.892	3.042	3.579	12.179	38,9	10.948	37,6	+1,3	
NEJ	3.642	5.143	4.866	5.475	19.126	61,1	18.136	62,4	÷1,3	
Ugyldige stemmer	15	17	17	14	63	-	102	-		
Blanke stemmer	28	29	29	43	129	-	170	-		
Hvidovre ialt	6.351	8.081	7.954	9.111	31.497	84,9	29.356	76,5	+8,4	

Foto: fra Hvidovre Avis

Ved Skt. Hans-fest ved Hvidovre Havn opstod der tumult-agtige scener, da 30-40 såkaldte "Grønjakker" dukkede op. 14 blev anholdt.

ske asylansøgninger.

Hvidovre Pensionistforening fejrer 50 års jubilæum torsdag den 20. august.

90 mio. kroner for nye altaner i

Iranske asylansøgere i sultestrejke. Ni iranere på asylcenteret Lys-holm nægter at spise i protest mod det, de kalder en fejl-agtig behandling af de iran-

Årets gang i Hvidovre 1992

Af Ole Asbjørn Petersen

Forfatter Kim Thinggaard - til daglig organist - kunne forleden præsentere sin nye bog om Hvidovre Rutebiler på Rytterskolen ved Hvidovre kirke. På kirkepladsen var to busgenerationer linet op til lejligheden. Der er 50 mellem busserne.

Foto: fra Hvidovre Avis

Friheden. Arbejdet påbegyndes den 15. september, og renoveringen forventes færdig i maj 1994.

Byskiltene bliver nu lovlige. De får lov til at blive stående de 10 steder, hvor de allerede er anbragt. Skiltene er opsat som en del af projektet "Et kønnere Hvidovre". Justitsministeriet har givet sin godkendelse.

Ingen løsning på strid om palæstinensisk flygtningefamilie. Hvidovre kommune truer Dragør med retssag. Dragør kommune har lejet et hus i Hvidovre og flyttet flygtningefamilien hertil. Familien har 6 børn i alderen 4-17 år.

September

Rytterskoledage i weekenden den 5. og 6. september. Med

temaet gamle håndværk søger Hvidovre Lokalhistoriske Selskab at gentage det vellykkede arrangement fra sidste år, hvor 500 mennesker deltog.

Kommunalarbejdernes Klub i Hvidovre har udgivet bogen "Abe Erik og de andre rødder" i anledning af 50 års jubilæum.

Førende brødfabrik flytter til Avedøre. Schulstad skaber Danmarks største brødfabrik i Hammerholmen 27-31.

Det frie sygehusvalg betyder, at Hvidovres borgere nu frit kan vælge at lade sig indlægge på Hvidovre Hospital.

Oktober

Over 10 tons fisk døde under mystisk brand i Dambrug på Byvej. Det drejede sig om ål og ørreder. Brandskader opgøres til over en million kroner.

Den populære sangerinde, Birthe Kjær, flytter fra Hvidovre efter 18 år. Hendes karakteristiske hus på Grønholtvej – det gamle vandtårn – er sat til salg.

Avedørelejren fik den 1. oktober ny chef. Chef blev Knud-Anthon Knudsen

Årets gang i Hvidovre 1992

Af Ole Ashbjørn Petersen

Den 20. september fejrede for-
eningen "Vestvoldens Venner",
at det var 100 år siden volden
blev indviet.

November

En af de helt store skikkelser i
HIF's historie, Kurt Svendsen,
bisættes fredag den 6. novem-
ber. Kurt Svendsen debuterede
i 1936 og spillede sin sidste
kamp i 1959.

Nyt forsvarsforlig indebærer,

at Hærens Materiel- og Færd-
selsskole nedlægges i Avedøre-
lejren. Direktoratet for Udlæn-
dinge ønsker at benytte lejren
som asylcenter. Lejren vil kun-
ne rumme op til 2.000 asylan-
søgere.

December

Skoledistrikterne ændres i
Avedøreområdet, så der opnås
en mere ligelig fordeling af
indvandrerbørn.

Hvidovre Avis' fotograf STIG JOHANSEN »fangede« fredag 14 årige Louise på en bro over Vestvolden.

100 år og stadig smuk

Foto: fra Hvidovre Avis 1992

Årets gang i Hvidovre 1992

Af Ole Ashjørn Petersen

Foto:
Jens Frederik
Jørgensen

Avedøre
Vindkraft
fik de første
8 vindmøl-
ler på høj-
kant ved
diget ved
losseplad-
sen på
Avedøre
Holme. I alt
skal der rej-
ses 12 vind-
møller af
størrelsen
300 KW.

Storrazzia

på Lysholm. Seks russiske
asylansøgere anholdt for tyveri
og indbrud.

Café starter på hjørnet af Fem-
agervej og Hvidovrevej. Lyder
navnet "Under Uret".

Enigt byråd i Hvidovre står
bag modstand mod, at Aved-
ørelejren skal bruges til asyllejr
efter afviklingen.

Ældre Sagen

HVIDOVRE

Ældre Sagen i Hvidovre nærmer sig
7.000 medlemmer - skal du være med og
få del i de mange tilbud, vi har.

Ældre Sagens kontor finder du i
Hvidovre C - tlf.: 3647 8515

En lille historie udsprunget af byvandringen d. 13. september 2017.

Af Ove Hurup-Christiansen.

Onsdag d. 13. september 2017, var vi på byvandring med "HLS", hvor vi blev guidet af Jens Frederik Jørgensen og Anders Aalund. Turen gik ad Hvidovrevej fra Brostykkevej og ned mod Gammel Køge Landevej. På denne gåtur gennemgik vores "guider" historien om de forskellige nuværende og forhenværende huse og forretninger, som vi kom forbi på vores vej.

Da vi kom til Hvidovrevej 378, hvor der i dag er bedemandsforretning, kom jeg til at tænke på "min ungdom" hvor der på denne adresse lå en forretning Emil Larsen, Denne forretning handlede med bl.a. knallerter, motorcykler og scootere af mærket "NSU".

(senere også biler af dette mærke. Min erindring om Emil Larsen er følgende: :

Jeg er født og opvokset ved Brøndby Strand og i 1962 kom jeg i blikkenslagerlære i Hvidovre. Jeg startede på Teknisk Skole på Risbjergskolen i september 1962 og det var 3 aftener om ugen fra kl. 18, så efter fyraften skulle man hjem og vaskes og have noget at spise og tilbage til Hvidovre.

Jeg fik sparet lidt penge sammen af min beskedne lærangeløn, så jeg kunne købe en brugt NSU Quickly knallert af min fætter. Han havde købt den som ny i 1958, da han var kommet i lære, og den kørte han på i sin lære-

tid. Det samme gjorde jeg så fra 1962, og det blev til mange ture mellem Brøndby Strand, Hvidovre og rundt på arbejdspladserne i det "storkøbenhavnske".

Selvom det var en stærk knallert skulle den jo løbende vedligeholdes og repareres og her kommer Emil Larsen ind i billedet. Alt hvad der henhørte af reservedele og tilbehør til dette fremragende køretøj kunne man få hos "EL" det vil sige det var fru Larsen der stod bag disken i forretningen og hun kunne alle numrene fra reservedelskataloget i hovedet. Man skulle blot forklare hvad man havde brug for, så sagde fru Larsen – det er det her du skal bruge og hun havde altid ret, samtidig med, at hun kunne forklare *hvor*-*dan* man skulle montere en reservedel. Hun var en flink, rar og altid hjælpsom person.

Når jeg tænker på den tid vi lever i nu og evt. skal bruge noget i en forretning, skal ekspedienten først "spørge" sin computer og hvis den ikke kan svare kan man have et problem. Alt dette havde fru Larsen i sit hoved.

Dette ligger et halvt hundrede år tilbage og den gamle "Quickly" har stort set stået i et udhus ved vores lille sommerhus på Orø indtil foråret 2007 hvor den under en kraftig oprydning var på vej i jerncontaineren.

I disse halvt hundrede år har den

En lille historie udsprunget af byvandringen d. 13. september 2017.

Af Ove Hurup-Christiansen.

kun kørt i en periode på 2 -3 år omkring 1980, hvor vores søn kørte rundt på den på de små markveje. Problemet var, at vi ikke kunne skaffe stumper til den (dæk, slanger, tændingsdele, bremse og gear/koblingskabler o.s.v.) derfor denne beslutning om jerncontaineren.

MEN den gamle trofaste følgesvend blev reddet på målstregen". På Orø har vi en motorcykelentusiast Osvald Laursen (som bl.a. er gammel NSU fanatiker) og han købte min gamle knallert for kr. 5,- / - det var d. 21. April 2007.

Den første søndag i juni måned hvert år afholder man på Orø en "åbenhus" dag "ORØDAGEN" og på denne dag i 2008, hvor også Osvald Laursen havde åbent hus stod, blandt hans øvrige rariteter en "splinterny" NSU Quickly –

det var min gamle knallert!
Jeg var måløs og paf.

I det år der var gået, havde Osvald skilt hele knallerten ad, fået sandblæst alle de malededele, skaffet reservedele hjem fra "veterantilbehørsmarkeder" i den store verden, fået malet den op i de originale farver hos en autolakerer og fået den køreklar til denne "åbenhus" dag. Under denne renoveringsproces havde han fra første dag ført "logbog" over projektet – og over udgifterne, som løb op i adskillige tusinde kroner. Hver gang vi render på hinanden, får jeg altid at vide, at han har betalt for meget for den.

På stellet står **>Baujahr 1958<** det var altså på sin halvtredsårsdag, den blev relanceret. Dette var min lille historie som dukkede op omkring Emil Larsen denne byvandringdag.

Foto:

Ove Hurup-Christiansen.

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER

Af Jens Frederik Jørgensen

HLS arrangerer i begyndelsen af 2018 en studiekreds på 3 eftermiddage om Lokalhistoriske Kilder.

Her vil foredragsholdere præsentere nogle af de vigtigste hjemmesider, som rummer oplysninger, der er af stor værdi, hvis man vil dykke ned i lokalhistorien.

Der vil blive orienteret om brug af kirkebøger, folketællinger, byggesagsarkiv, geodætiske kort, statens arkiver, krak, arkiv.dk og meget mere.

Alle dage foregår i:

**Rytterskolen,
Hvidovre Kirkeplads 1.**

Medbring opladet bærbar computer, der kan gå på Wifi.

Samlet pris for de
3 eftermiddage er 100 kr.

Programmet for studiekredsen:

Mandag den 26. februar 2018 kl. 13.30 – 15.30

Denne eftermiddag er tilrettelagt af Hvidovre Slægtsforskere ved Marian Stenak og Jytte Rømer Sørensen.

Mandag den 19. marts 2018 kl. 13.30 – 15.30

Tilrettelægger er museumsinspektør Lisbeth Hollensen, Forstadsmuseet.

Mandag den 16. april 2018 kl. 13.30 – 15.30

Tilrettelægger er museumsinspektør Lisbeth Hollensen, Forstadsmuseet.

**Da deltagerantallet er begrænset skal der ske tilmelding
til Forstadsmuseet på 36490030 eller ved mail
forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk**

Hundevæddeløb og måske speedway på Hvidovre Stadion

Af Jens Frederik Jørgensen

I september spurgte Finn O. Jensen via vores hjemmeside om:

- 1) **Har der på Hvidovre Stadion på noget tidspunkt været afholdt hundevæddeløb?**
- 2) **Spiller min hukommelse mig et puds hvis jeg mener at der har været kørt "Speedway" på den gamle cindersbane på Hvidovre Stadion?**

Vi kontaktede flere af vores medlemmer, der har kendskab til, hvad der i tidens løb er foregået på Stadion, da de måske lå inde med svaret.

Én mente at kunne huske, at der havde været hundevæddeløb. Ingen kunne huske noget om speedway.

På Facebook blev spørgsmålet også indgående diskuteret. Fra Poul Sverrild kom det svar, at der blev afviklet nordisk mesterskab i hundevæddeløb på Hvidovre Stadion d.9. september 1962. Det står at læse i Vestjysk Aktuelt fra den 8. september 1962 Hvidovre Avis omtalte ikke begivenheden. Har nogen af vores medlemmer et foto fra hundevæddeløbet?

Med hensyn til speedway på Stadion er vi stadig på bar bund. Kan nogen huske, om der har været speedway på Stadion, og hvornår det i givet fald fandt sted. Skulle der også være et foto, så modtager vi det gerne.

Mit billede er taget på Kallerupbanen ved Hedehusene den 5. juni 2014.

Der er i dag kun to væddeløbsbaner for hundevæddeløb i Danmark. Den ene er Kallerupbanen. Den anden ligger i Bjerringbro. I Danmark er hundevæddeløb en lille og ydmyg sportsgren.

Foto: Ove Lyngsie
formand for www.kfak.dk

Mangfoldighed

Af Jens Frederik Jørgensen

Niels E. Pedersen

Foto: Fritidsbutikkens hjemmeside

Hvidovre har mange ildsjæle, der har præget byens udvikling og byens liv.

Niels E. Pedersen er en af dem. I 40 år har han været drivkraften i de mange forskellige kulturelle aktiviteter i Stationsbyen. Hvis hans virke skal rummes i eet ord, må det blive: Mangfoldighed.

Som led i de interviews, Hvidovre Lokalhistoriske Selskab har gennemført, har jeg haft fornøjelsen at høre Niels E. Pedersen

engageret fortælle om de mange personer, han har arbejdet sammen med og om de mange aktiviteter, han har stået for og deltaget i.

Lad os starte med historien om den skulptur, der kom til at stå foran Avedøre Bibliotek i 1993. Niels var dybt involveret i dette projekt, der viser Stationsbyens mangfoldighed på mange leder og kanter.

"Skulpturen kom på Bibliotekets Dag i 1993. Bibliotekarerne på Avedøre Bibliotek ændrede temaet fra "Biblioteket i Verden – Verden i Biblioteket" til

"Avedøre i Verden – Verden i Avedøre" for at udtrykke mangfoldigheden i Avedøre Stationsby.

Biblioteket fik ideen til skulpturen og indkaldte alle mulige"

Der var de personer, hvis navne dukker op igen og igen, når Stationsbyens historie fortælles.

"Mastodonterne", som Niels kalder dem.

Den lokale Hvidovre-kunstner, Christian Hansen blev involveret og koordinerede kunstprojektet. Biblioteket fik i løbet af 4 måneder skrabt 110.000 kr. sammen fra fonde mv.

"Det var nyt, at man ansatte en kunstner til at samarbejde med institutioner, foreninger – børn, unge og ældre. Min holdning er

Mangfoldighed

Af Jens Frederik Jørgensen

Mangfoldigheden,

Fra venstre: Niels E. Petersen -

Børnebibliotekar Stine Lindhardt -

Kunstner Christian Hansen

Kilde: Historiegruppen, Avedøre Stationsby

– hvis du vil se og opleve stor kunst, så er der 15 minutter fra Avedøre til København. Hvis vi skal lave noget i Avedøre, så skal man forsøge at lave det på de lokale beboeres præmisser. Jeg ønskede en kunstner, der ville lægge sved, blod og tårer i projektet. Christian Hansen fik involveret mange mennesker i det lille projekt. Det betød, at mange børn og voksne opleve-

de, at de var med til at lave skulpturen. Skulpturen blev deres værk. Der kom kun graffiti på den 2 gange i de 8 år, den stod der. "Mangfoldigheden" var håndværk. Der var 1.500 mennesker, der var involveret. Stationsbyen havde ejerskab til "Mangfoldigheden".

Skulpturen bestod af 5 søjler, hvor der i 8 meters højde var sat "kasser" oven på hinanden.

Hver kasse repræsenterede en institution, gruppe eller forening.

"Mangfoldigheden" måtte fjernes, fordi den var ved at rådne op. Den blev ikke fjernet, fordi folk ikke længere ville have den stående.

Også chilenerne, kurderne, tyrkerne var med i projektet. Apropos chilenerne i Stationsbyen, fortæller Niels, at de fyldte meget kulturelt i Stationsbyen i 1980'erne og 1990'erne. "De var meget kunstneriske. De var med i beboernes fester, de fyldte rummet med musik, De kom meget på biblioteket som låne-re. De kunne noget med musik, kunst og litteratur!"

Arbejdet med at skabe "Mangfoldigheden" blev gro-bund for "Kulturtoget", som er et samarbejde mellem de mange foreninger og offentlige institutioner, der har deres virke i

Mangfoldighed

Af Jens Frederik Jørgensen

Avedøre. Der er 75 "togvogne". Niels var i 20 år leder af Fritidsbutikken i Avedøre, der støtter op om Kulturtogets togvogne. Fritidsbutikken har været lig med Niels E. Pedersen. Han har været med til at holde grupper af frivillige i gang, været med til at folde aktiviteterne ud. Han har støttet de mange aktive, kendte såvel som mere anonyme beboere i Stationsbyen. "Det har været mit mål, at det skulle være kulturarbejde for alle aldersgrupper og nationaliteter."

Sammenholdet har været essentielt for Stationsbyen. De stærke netværk, der blev bygget op i 1980erne var medvirkende til, at Stationsbyen ikke længere betegnes som en "ghetto".

Stationsbyen er blevet en moden dame – der er nu mange 40 års jubilæer – gymnasium, Afdeling Syd og Store Hus. Tiderne ændrer sig. De ældre beboere husker en tid med meget mere fællesskab. De unge holder sig mere i egne grupperinger. Det drejer sig nu om Facebook-grupper. Verden er blevet stor – global. Samtidig holder mange sig til dem, der er tættere på. Mange laver noget i mindre regi. I 1970erne lavede man store demonstrationer og manifestationer.

Samfundsudviklingen globalt

og lokalt har selvfølgelig påvirket Stationsbyen. Uanset udviklingen ude i den store verden, så har det gået godt i dagligdagen i Stationsbyen.

Det er vel også godt at have sin egen identitet. Det har Stationsbyen haft lige som andre bydele – Hvidovre Nord, Friheden, Avedørelejren.

Niels E. Pedersen har været med til at fjerne "muren" mod resten af Hvidovre. Han har været aktiv i samarbejdet på tværs af kommunen. "Kultur- og Fritids-messen" og "Sjov Lørdag" i Avedøre Idrætscenter er for hele kommunen, hvor folk fra det øvrige Hvidovre kommer til Avedøre.

Fra sit arbejde fremhæver Niels på tilsvarende vis

"Befæstningsdagen", "Frivillig Fredag" og børnekulturkommunen som aktiviteter, hvor han har været med i aktiviteter for hele kommunen.

"Mangfoldigheden" er det, der har glædet mig mest i mit arbejde. Det pegede fremad mod børnekultur, Kulturtog og fællesskabet i Stationsbyen."

Det skal også med i portrættet af Niels E. Pedersen, at han i 2010 – meget fortjent – fik kommunens integrationspris for arbejdet med integration inden for kulturområdet.

På tur i Brøndbyøster under svenskernes hærgen i byen i 1600 tallet

Af Anders Aalund

Der var lagt op til nogle dramatiske historier da museumsinspektør Katrine Huusom (KH) bød velkommen til fyraftensrundvisning den 6. juli foran Brøndbyøster (BØ) Kirke.

mange elever, der allerede har deltaget, har alle oplevet BØ i det smukkeste solskinsvejr. Helt magisk som Katrine udtrykte det. Også på vores tur viste vejret sig fra sin bedste side.

Brøndbyøster kirke - Foto: Katrine Wacherhausen Huusom - Forstadsmuseet

Der er mange skolebørn der har fået den samme oplevelse som de ca. 30 fremmødte fik. KH og Lisbeth Hollensen fra museet har på baggrund af begivenhederne dengang i 1658 udviklet et skoleforløb. De

Vi begyndte turen ved kirken hvor Katrine fortalte om svenskernes felttog mod Danmark, med det formål at erobre hele Danmark. Svenskerne kom vest fra og overrumplede det

På tur i Brøndbyøster

Af Anders Aalund

danske forsvar ved bl.a. at gå over isen på bæltene. De endte med at opslå lejren Carlsro ved Brønshøj. 30.000 personer boede i lejren i ca. 2 år. Indbyggertallet i lejren var stort set samme som Københavns.

Der skal noget til for at opretholde en lejr af den størrelse. Dette klaredes ved at udplynne omegnen for byggematerialer, forråd og værdigenstande. Dette gik også ud over BØ, hvortil svenskerne ankom tidligt om morgenen den 21. august 1658. BØ havde på dette tidspunkt ca. 130 indbyggere fordelt på 22 gårde og 10 huse.

Katrine viste kort frem, der tydeliggjorde, at gadernes forløb dengang og nu er stort set identiske. Gårdene i BØ er placeret på de samme steder dengang og nu, men de nuværende navne er først kommet til senere. Langt de fleste gårde var ejet af kong Frederik d. 3. De fleste bønder således fæstebønder. Desuden var indbyggerne husmænd, håndværkere, tjenestefolk og soldater. En fællesnævner for dem alle var, at de levede i stor armod. Uanset hvilken gård vi standsede ved kunne KH berette om stor

fattigdom og stort besvær med at svare landgilde.

Gårdene vi kom forbi var: Engtofttegård, Stavnsbjerggård, Kortsens Gård, Brøndbygård og Anneksgården. De blev stort set alle nedbrændt eller nedrevet af svenskerne, dog ikke Brøndbygård.

KH kom også ind på begreberne liderlighed og hor, et emne, fortalte KH, der optog skolebørnene meget. Især hvis de kunne for omviseren til al udnytte, hvad der var tale om. Men liderlighed og hor har også eksisteret i BØ. Der er eksempler på personer, der er dømt for lejermål (sex udenfor ægteskabet). Blandt andet Berthel, der boede på Anneksgården, der lå hvor BØ Kirkes nye kirkegård ligger i dag.

Heller ikke Brøndbyøster Kirke gik ram forbi. Den gamle kirke, der stammer helt tilbage fra 1100-tallet blev revet ned af svenskerne, og alt af værdi blev stjålet. Store dele af Kirken blev brugt i Carlsro.

Efter krigen var kirken i sådan stand, at kongen besluttede, at kirken skulle nedlægges, såle-

På tur i Brøndbyøster

Af Anders Aalund

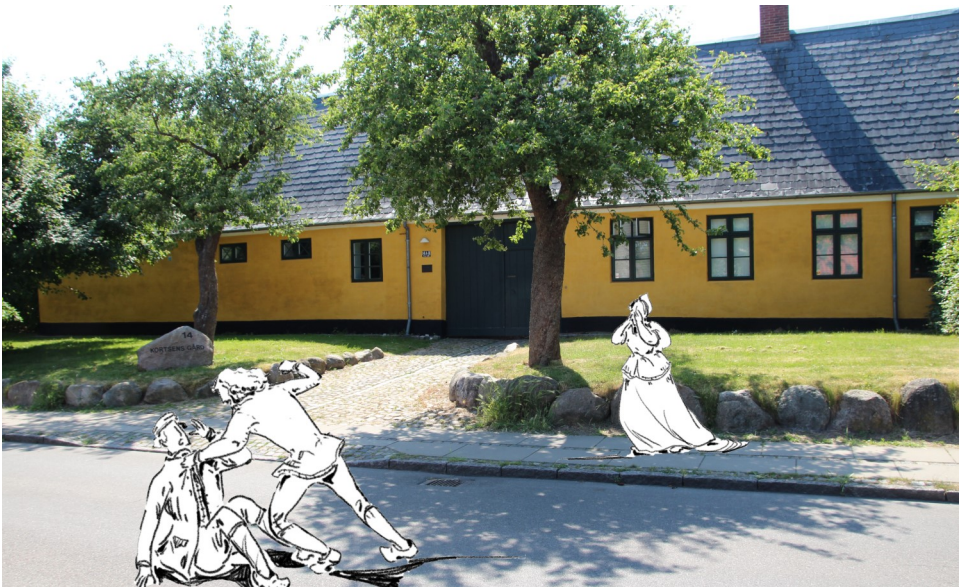
des at beboerne i BØ skulle gå i kirke i Brøndbyvester. Det ville de ikke, så man gik i gang med at samle midler og materialer til en ny kirke og omkring 1700 stod kirken færdig, så man igen kunne gå i sin egen kirke i BØ. At alt blev stjålet, ses af de gaver kirken modtog, her i blandt Alterlysestagerne, alterkalken, alterskrankelågen og dåbsfadet. Donationerne kom fra bl.a. lokale bønder, smeden fra Avedøre, en guldsmed og selveste kong Frederik IV.

Svenskekrigen betød bl.a. at magtbalancen i Danmark blev

ændret. Borgerskabet blev mere magtfulde på bekostning af adelen og på stænderforsamlingen i 1660 forhandlede kongen, borgerskabet, kirken og en svækket adel sig frem til en ny styreform, enevælden.

Med disse ord sluttede KH sin meget levende og indsigtsfulde rundvisning i BØ.

Herefter var Hvidovre Lokalhistoriske selskab vært ved en lille forfriskning.

Kortsens Gård - Foto: Katrine Wacherhausen Huusom - Forstadsmuseet

En iværksætter fra filmens verden

Af Annelise Wildenradt

Peter Aalbæk Jensen

Peter Aalbæk Jensen med tilnavnet "Ålen", er dansk filmproducent og – sammen med Lars von Trier – medstifter af Zentropa, der holder til i Filmbyen i Avedøre.

Mandag d. 4. september 2017 mødte jeg – tillige med ca. 85 andre - op for at se og høre "giraffen" Peter Aalbæk Jensen (PÅJ). Mit personlige indtryk var indtil da, at han var lidt af en original, der gjorde sit bedste for at udfordre med sine meninger og noget utraditionelle opførsel.

Og der tog jeg godt nok fejl!

PÅJ viste sig at være en generøs mand. Generøs med anekdoter fra sit 61 årige lange liv. Generøs med sig selv, han er far til 6 børn. Men angiveligt også generøs overfor samarbejdspartnere, såvel nationale som internationale ud fra det rationale, at når man gør nogen en tjeneste, så får man (nok) tjenesten igen.

PÅJ fortalte oplagt og humoristisk om sin - fra første færd - begejstring for de efterhånden 20 år i Avedørelejren, som han har været med til at præge med først og fremmest etableringen af Filmbyen og sidenhen udvikling/indretning af bygninger til beboelse, Station Next og som det seneste skud på stammen, en grøn by i den del af Filmbyen, der grænser op til Quark Naturcenter.

Samtidigt har han, i samarbejde med Danmarks fremmeste filmskabere, produceret en perlerække af film.

PÅJ er uddannet filmproducer fra 1992, og startede karrieren med en personlig, økonomisk konkurs, hvilket han i dag omtaler som "at det var der en mening med". Ihvertfald mødte

En iværksætter fra filmens verden

Af Annelise Wildenradt

han efterfølgende Lars von Tri-
er, med hvem han indledte et
samarbejde, som viste sig at
være – og er det fortsat - en
succes. Ligesom nu gik det
dengang dårligt for dansk film,
men Trier opfandt konceptet
”Dogmefilm”, succesen var
hjemme og såvel danske film
som instruktører og filmskue-
spillere har siden opnået inter-
national berømmelse.

Det er Kampen, der driver PÅJ.
Fast arbejde fra 8 – 16 er ikke
ham. Der skal der ske noget ,og
hvis nogen siger, at noget ikke
en god ide, så skal det prøves
af! Et sådant gå-på-mod har
haft sin pris i forhold til såvel
familieliv som helbredet. Der
har været søvnløse nætter, en
by pass operation og en om-
gang kræft.

Måske som en følge af såvel
alder som helbred har PÅJ i
forbindelse med sin 60 års fød-
selsdag i 2016 overladt ansva-
ret for Zentropa til andre og er
nu menig ansat. Han er dog
ikke holdt op med at få ideer
og familien og nu børnebørn
har sporet PÅJ ind på de ideer,
der nu er udmøntet i planerne
om en forstads-økologisk selv-
forsynende by i Avedørelejren

Peter Aalbæk Jensen

Peter Aalbæk Jensen strutter
af energi – måske lidt for me-
get hen over maven - og lyder
som en glad mand, tilfreds
med det han har udrettet og de
opgaver, der ligger foran.

PÅJ bad efter oplægget om
”frække” spørgsmål. Det kunne
publikum ikke helt leve op til.
Lars H. Nielsen have dog skre-
vet et digt om PÅJ.

Vi gik hjem helt overvældet af
PÅJ og hans personlighed og
det blev bare en god aften i sel-
skab med en livsklog, glad og
positiv mand.

Arrangementsoversigt

Vedrørende tilmelding til arrangementer

- Tilmelding er nødvendig til alle arrangementerne. Tilmelding skal ske ved at kontakte Forstads museet på 36490030 eller ved mail til forstadmuseet@forstadmuseet.dk
- Der serveres kaffe/the til foredragene til en pris af 20,00 kr.
- Offentlig transport til Værestedet (Auditoriet i Avedørelejren) kan foregå med bus 1A, der holder lige foran Avedørelejren.
- Deltagelse er gratis for medlemmer med mindre andet er anført.
Ikke-medlemmer betaler 25 kr. for deltagelse i møder.

Julemarked i Avedørelejren

**Søndag den 10. december
2017 kl. 10.00 – 15.00**

Mød Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab på julemarkedet i
Avedørelejren.

Poul Sverrild fortæller om Kalveboderne

**Torsdag den 18. januar 2018
kl. 19.00 – 21.00**

Mødested: Lille Friheden, Ll.
Friheden 1.

Hvidovre er en by ved vandet. Kalveboderne har stor betydning, når historien om Hvidovre gennem generationer skal fortælles. Poul Sverrild vil fortælle om Kalvebodernes betydning for Hvidovre og om hændelser på og ved Kalveboderne.

Hyggeeftermiddag i Rytterskolen

**Mandag den 22. januar 2018
kl. 13.30 -15.30**

Tilmelding ikke nødvendig.

Arrangementsoversigt

**Thomas Thomsen
fortæller om sit liv**

**Torsdag den 8. februar 2018
kl. 19.00 - 21.00**

Mødested: Lille Friheden, Ll.
Friheden 1.

Thomas Thomsen var i 8 år indtil marts 2017 formand for ÆldreSagen. Han har været aktiv i mange henseender i Hvidovre. Var i en årrække indehaver af Åhavens Messe. Thomas Thomsen vil på underholdende vis fortælle om spændende oplevelser med udgangspunkt i Hvidovre.

Tilmelding, jfr. øverst på
”Arrangementsoversigten”.

**Studiekreds om
LOKALHISTORISKE
KILDER - del 1**

**Mandag den 26. februar 2018
kl. 13.30 – 15.30**

Denne eftermiddag er tilrettelagt af Hvidovre Slægtsforskere

ved Marian Stenak og Jytte Rømer Sørensen.

Tilmelding, jfr. øverst på
”Arrangementsoversigten side 44. Samlet pris 100 kr. for de tre studiekreds-eftermiddage.

**Hyggeeftermiddag i
Rytterskolen**

**Onsdag den 28. februar 2018
kl. 13.30 – 15.30**

Tilmelding ikke nødvendig

Generalforsamling

**Torsdag den 8. marts 2018
kl. 19.00**

Mødested: Lille Friheden, Ll.
Friheden 1.

Efter den ordinære generalforsamling vil **museumschef Anja Olsen** holde et foredrag om **”Kvindeliv i Hvidovre”**.

Tilmelding ikke nødvendig.

Arrangementsoversigt

Hyggeeftermiddag i Rytterskolen

Torsdag den 15. marts 2018
kl. 13.30 – 15.30

Tilmelding ikke nødvendig

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER – del 2

Mandag den 19. marts 2018
kl. 13.30 – 15.30

Tilrettelægger er museumsin-
spektør Lisbeth Hollensen, For-
stadsmuseet.

Tilmelding, jfr. øverst på

”Arrangementsoversigten side
44. Samlet pris 100 kr. for de tre
studiekreds-eftermiddage.

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER – del 3

Mandag den 16. april 2018
kl. 13.30 – 15.30

Tilrettelægger er museumsin-
spektør Lisbeth Hollensen, For-
stadsmuseet.

Tilmelding, jfr. øverst på
”Arrangementsoversigten side
44. Samlet pris 100 kr. for de tre
studiekreds-eftermiddage.

Arrangementskalender

December	Januar	Februar	Marts	April
Fr 1	Ma 1 Nytårsdag	To 1	To 1	Sø 1 Påskedag
Le 2	Ti 2	Fr 2	Fr 2	Ma 2 2. påskedag
Sø 3	On 3	Le 3	Le 3	Ti 3
Ma 4	To 4	Sa 4	Sa 4	On 4
Ti 5	Fr 5	Ma 5	Ma 5	To 5
On 6	Le 6	Ti 6	Ti 6	Fr 6
To 7	Sa 7	On 7	On 7	Sø 7
Fr 8	Ma 8	To 8	To 8	Sa 8
Le 9	Ti 9	Fr 9	Fr 9	Ma 9
Sø 10	On 10	Le 10	Le 10	Ti 10
Ma 11	To 11	Sa 11	Sa 11	On 11
Ti 12	Fr 12	Ma 12	Ma 12	To 12
On 13	Le 13	Ti 13	Ti 13	Fr 13
To 14	Sa 14	On 14	On 14	Le 14
Fr 15	Ma 15	To 15	To 15	Sa 15
Le 16	Ti 16	Fr 16	Fr 16	Ma 16
Sa 17	On 17	Le 17	Le 17	Ti 17
Ma 18	To 18	Sa 18	Sa 18	On 18
Ti 19	Fr 19	Ma 19	Ma 19	To 19
On 20	Le 20	Ti 20	Ti 20	Fr 20
To 21	Sa 21	On 21	On 21	Le 21
Fr 22	Ma 22	To 22	To 22	Sa 22
Le 23	Ti 23	Fr 23	Fr 23	Ma 23
Sa 24	On 24	Le 24	Le 24	Ti 24
Ma 25 Juledag	To 25	Sa 25	Sa 25 Palmesøndag	On 25
Ti 26 2. juledag	Fr 26	Ma 26	Ma 26	To 26
On 27	Le 27	Ti 27	Ti 27	Fr 27 Bededag
To 28	Sa 28	On 28	On 28	Le 28
Fr 29	Ma 29		To 29 Skærtorsdag	Sa 29
Le 30	Ti 30		Fr 30 Langfredag	Ma 30
Sa 31	On 31		Le 31	

BESTYRELSE OG UDVALG FOR HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SELSKAB

Formand:

Jens Frederik Jørgensen
Ørumvej 20
tlf.: 2423 0595
e-mail: jensfrj@gmail.com

Næstformand:

Karen Johansen
Vestkærs Alle 8
tlf.: 29920417
E-mail: katojo@live.dk

Kasserer:

Frank H. Gudmann
Tavlekærsvej 75
tlf.: 2536 5481
e-mail: hlsskasserer@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Gitte Jakobsen
Aktæøns Allé 28
tlf.: 36759539
e-mail: gittejak51@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Anders Aalund
Nørremarksvej 6
Tlf.: 36 75 62 14 / Mobil: 24 20 26 55 e-mail:
aalund@oncablenet.dk

KB medlem: Niels Ulsing

Arnold Nielsens Boulevard 107, 2. tv.
Tlf.: 5123 3976
E-mail: niu@hvidovre.dk

KB medlem: Charlotte H. Larsen

Holmelundsvej 45, 1. th.
tlf.: 41 32 06 01
E-mail: chl@hvidovre.dk

1.suppl.: Birte Gerdes

Kalkager 16 st. th.
2650 Hvidovre
tlf.: 60 74 84 04
e-mail: birtegerdes@yahoo.dk

2.suppl. & sekretær: Finn Ivo Heller

Menelaos Boulevard 15
2650 Hvidovre
Tlf.: 20230868
e-mail: finn.ivo.heller@gmail.com

Revisor:

Hubert Steffensen
Hesselbjergvej 12
3649 0963

Revisorsuppleant:

Inge Larsen
Berners Vænge 7. 2.tv.
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg:

Jens Frederik Jørgensen,
Karen Johansen, Frank H. Gudmann

Arrangementsudvalg:

Karen Johansen (tovholder),
Jens Frederik Jørgensen,
Knud Nygaard Jensen,
Birgit Møller Kristensen,
Annelise Wildenrødt.

Kommunikationsudvalg:

Gitte Jakobsen (tovholder),
Anders Aalund, Jørgen Snedled,
Jens Frederik Jørgensen,
Lisbeth Hollensen.

Kulturistudvalget:

Jette Randal-Lund, Birte Gerdes,
Karen Johansen

Interviewgruppen:

Anders Aalund (tovholder),
Ole Asbjørn Petersen
Jens Frederik Jørgensen,
Jette Randal-Lund, Gitte Jakobsen,
Henny Paaske, Ejvind Jensen,
Karen Johansen,
Bent Aarrebo Petersen,
Birgit U. Thomsen.

Web- og bladredaktør:

Jørgen Snedled
Borrisvej 1
Tlf.: 61787548
Email: hlsredaktionen@gmail.com

Girokonto: +73< 82934707< Bankkonto: Jyske Bank 5025 1028523

Adresselabel

HUSK

Julemarked i Avedørelejren

søndag 10. december kl. 10:00 - 15:00